

PATVIRTINTA

Plungės paslaugų ir švietimo pagalbos centro
direktoriatas 2018 m. rugsėjo 03 d.
įsakymu Nr. V1 - 57

**PSICHOLOGINĖS PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO PLUNGĖS PASLAUGŲ IR
ŠVIETIMO PAGALBOS CENTRO PEDAGOGINĖJE PSICHOLOGINĖJE TARNYBOJE
TVARKOS APRAŠAS****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Psichologinės pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau - aprašas) nustato pagalbos tikslą, uždavinius, teikėjus ir gavėjus, psichologinės pagalbos sritis bei organizavimą, ryšius tarp atskirų psichologinės pagalbos teikėjų ir kitų institucijų.

2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. ISAK-1331 (nuo 2004 m. rugsėjo 8 d.) (Žin., 2004, Nr. 136-4963) redakcija Psichologinės pagalbos teikimą koordinuoja ir prižiūri savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius.

3. Psichologinė pagalba (toliau - Pagalba) - tai mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant.

4. Pagalba teikiama Plungės paslaugų ir švietimo pagalbos centro pedagoginėje psichologinėje tarnyboje.

5. Pagalba teikiama ta kalba, kuria mokinys mokosi mokykloje.

6. Informacija apie Pagalbos gavėjus, jų problemos turinį ir teiktą Pagalbą yra laikoma konfidencialia. Ji gali būti prieinama tik specialistams ar kitiems asmenims, kurie yra susiję su jo asmenybės ir ugdymosi problemų sprendimu.

7. Pagalba teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853), kitais įstatymais, Švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, Lietuvos psichologų sąjungos patvirtintais dokumentais - Profesine psichologo etika (1997) ir Tarptautiniu testų naudojimo reglamentu (2003) - ir šiuo aprašu.

II. PAGALBOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. Pagalbos paskirtis – prevencinėmis priemonėmis stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos Mokykloje kūrimą, padėti mokiniams (vaikams), mokytojams, kitiems švietimo įstaigos darbuotojams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

9. Uždaviniai:

9.1. nustatyti mokinio (vaiko) psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas ir padėti jas spręsti;

9.2. stiprinti mokytojų, kitų švietimo įstaigos darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimą bendrauti su mokiniais (vaikais), turinčiais psichologinių problemų;

9.3. padėti laiduoti palankias psichologines sąlygas mokinio (vaiko) ugdymo(si) procese.

III. PAGALBOS SRITYS

10. Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje dirbančio psichologo veiklos sritys:

10.1. įvertinimas: psichologinis mokinio (vaiko) įvertinimas siekiant nustatyti jo galias ir sunkumus, raidos ypatumus, asmenybės ir ugdymosi problemas, specialiuosius ugdymosi poreikius, bendradarbiaujant su kitais Tarnybos specialistais;

10.2. konsultavimas:

10.2.1. mokinio (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemų nustatymas, tiesioginio poveikio būdų numatymas ir psichologinio konsultavimo technikų taikymas individualiai ar / ir grupėje, dirbant su mokiniais (vaikais), turinčiais bendravimo, elgesio, emocijų, tarpusavio santykių, mokymosi problemų, priklausomybių, patyrusiais traumą (išgyvenusiais netektį, tėvų skyrybas ir kitais atvejais), patyrusiais smurtą ar smurtavusius (ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto faktą momento), bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais ar kitais švietimo įstaigos darbuotojais ir kitais su mokinio (vaiko) ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas;

10.2.2. mokytojų ar kitų švietimo įstaigos darbuotojų, smurtavusių ar smurtą patyrusių Mokykloje, psichologinis konsultavimas;

10.3. švietimas: Mokyklų bendruomenių švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, psichologinių problemų prevencijos klausimais;

10.4. psichologinių problemų prevencija: Mokyklų, savivaldybės teritorijoje esančių vaikų globos namų mokinių (vaikų) grupių psichologinių problemų prevencijos poreikio nustatymas, prevencinių priemonių bei programų rengimas, organizavimas ir įgyvendinimas, pagalba mokyklos vaiko gerovės komisijai (toliau – komisija) krizės Mokykloje metu (psichologinių krizių Mokykloje intervencija ir postvencija (įvykus savižudybei, smurto atvejui ar kt.).

11. Teikėjo veiklos sritis:

11.1. konsultavimas: mokytojų ar kitų švietimo įstaigos darbuotojų, smurtavusių ar smurtą patyrusių Mokykloje, psichologinis konsultavimas.

IV. PAGALBOS TEIKĖJAI IR GAVĖJAI

12. Psichologinės pagalbos teikėjai - psichologai, turintys psichologijos magistro laipsnį (ne mažiau kaip 240 kreditų apimties) ar jam prilygstančią profesinę kvalifikaciją (ne trumpesnių nei 5 metų nuosekliųjų universitetinių studijų). Pirmus metus po studijų psichologas gali dirbti kuruojamas psichologo metodininko ar psichologo eksperto.

13. Psichologinės pagalbos gavėjai - mokiniai (vaikai), turintys psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų.

V. PSICHOLOGINĖS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

14. Siekiant užtikrinti Pagalbos visuotinumą ir prieinamumą:

14.1. pedagoginėje psichologinėje tarnyboje psichologo etatas steigiamas aptarnauti 2000 vaikų nuo 3 iki 18 metų amžiaus (21 metų, jei mokosi pagal specialiojo ugdymo programą), gyvenančių ar ugdomų aptarnaujamoje teritorijoje;

14.2. psichologas vienam asmeniui teikia ne daugiau kaip 10 konsultacijų.

15. Psichologui sudaromos tinkamos darbo sąlygos:

15.1. psichologui skiriamas atskiras darbo kabinetas, pritaikytas pagrindinei veiklai - konsultavimui;

15.2. psichologas aprūpinamas adaptuotomis mokinio psichologinio įvertinimo metodikomis bei būtinomis priemonėmis, atitinkančiomis darbo profilį .

16. Pagalba pedagoginėje psichologinėje tarnyboje teikiama, kai:

16.1. mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai;

16.2. prašo mokinio (vaiko) tėvai (globėjai, rūpintojai);

16.3. mokinys siunčiamas mokyklos vaiko gerovės komisijos nutarimu, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą dėl nuodugnaus mokinio specialiųjų poreikių įvertinimo (komisijai numačius, kad mokinį būtų tikslinga ugdyti pagal pritaikytą ar individualizuotą programą);

16.4. prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba jeigu tėvai nesirūpina vaiku ir mokykloje nėra psichologo;

16.5. vaikui paskirta minimalios priežiūros priemonė pagal įstatymo 6 straipsnio 1 punkto 1 papunktį (įpareigojimas lankytis pas specialistą)

17. Dėl mokinio (vaiko) ugdymosi poreikių, raidos sutrikimų, psichologinių problemų įvertinimo patikslinimo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) gali kreiptis į Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro psichologą.

18. Išimtiniais atvejais, jeigu mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių ir ribotą judumą dėl sveikatos būklės negali lankyti bendrojo lavinimo mokyklos (esant atitinkamam asmens sveikatos priežiūros gydytojų konsultavimo komisijos sprendimui), psichologinis įvertinimas gali būti atliekamas namuose.

19. Pagalba gali būti teikiama derinant su socialine pedagogine, specialiąja pedagogine pagalba.

20. Psichologas pildo šiuos darbo dokumentus: psichologo individualių konsultacijų registracijos žurnalą (1 priedas), kliento kortelę (2 priedas), mokinio (vaiko) tyrimo standartizuotomis metodikomis protokolus, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo dokumentus, vykdomų prevencinių priemonių tyrimo išvadas bei rekomendacijas, veiklos programą ir ataskaitą. Įvardindamas problemą su kuria teks dirbti remiasi problemų sąrašu (3 priedas). Baigęs konsultaciją su klientu psichologas užpildo archyvavimo kortelę (4 priedas) ir ją perduoda saugojimui.

21. Už veiklos planavimą, jos kokybę ir rezultatus psichologas atsiskaito:

21.1. Tarnybos vedėjui, pateikdamas veiklos programą ir veiklos ataskaitą pagal nustatytą tvarką.

21.2. Savivaldybės administracijos direktoriui likus 1 mėnesiui iki minimalios priežiūros priemonės taikytos konsultuojamam vaikui pabaigos (pagal įstatymo 18 straipsnio 2 punkto 5 papunktį).

22. Psichologas atsako:

22.1. už teikiamos Pagalbos kokybę, korektišką informacijos, gautos atliekant vertinimą ir/ar konsultavimą, panaudojimą;

22.2. už pagalbą gavėjų asmeninio pobūdžio informacijos konfidencialumą ir jos perdavimą su mokinio (vaiko) ugdymo procesu susijusiems asmenims tik jo tėvams (globėjams, rūpintojams) ar mokiniui (jei yra pilnametis) sutikus;

22.3. klientui atsisakius pagalbos pasiimti iš kliento psichologo pagalbos atsisakymo pareiškimą (5 priedas).

VI. BENDRADARBIAVIMAS TARP ATSKIRŲ PAGALBOS TEIKĖJŲ IR KITŲ INSTITUCIJŲ

23. Pereidamas dirbti į kitą darbovietę, pedagoginėje psichologinėje tarnyboje dirbantis psichologas, gavęs mokinio (vaiko) tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, o jei mokinys pilnametis - jam pačiam sutikus, perduoda mokinio įvertinimo išvadas ir informaciją apie teiktą pagalbą perėmusiam jo pareigas psichologui. Jei tarnyboje jo pareigų neperima kitas psichologas, išeinantis iš darbo psichologas mokinio (vaiko) tyrimo protokolus ir psichologinio įvertinimo išvadas perduoda saugoti pedagoginės psichologinės tarnybos vedėjui. Tarnybos vedėjui paliekami psichologo veiklos planai bei ataskaitos, vykdytų tyrimų išvados bei rekomendacijos.

24. Pareiginiuose nuostatuose nustatytas funkcijas pedagoginės psichologinės tarnybos psichologai gali vykdyti savarankiškai arba bendradarbiaudami su mokyklų psichologais ar kitų institucijų (vaiko teisių apsaugos tarnybų, psichikos sveikatos centrų, nevyriausybių organizacijų ar kt.) specialistais.

25. Kilus ginčytiniams atvejams, pedagoginėje psichologinėje tarnyboje dirbantys psichologai, sutikus psichologinės pagalbos gavėjams, turi teisę gauti informaciją raštu apie mokinio (vaiko) įvertinimo išvadas ir teiktą pagalbą atitinkamai iš mokykloje dirbančio psichologo.